

Педагогічна рада

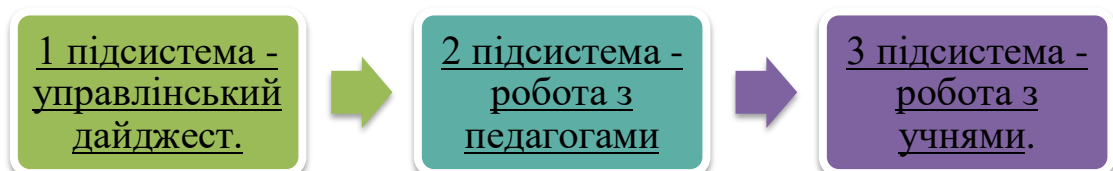
Досвід
національно-патріотичного виховання
у системі освітнього процесу ЗОШ І
крізь призму реалізації у закладі
Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».

Вступ.

Як зазначено в **Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року**, «В основу системи національно-патріотичного виховання покладено ідеї зміцнення української державності як консолідуючого чинника розвитку суспільства, формування патріотизму та утвердження національних цінностей». З метою раціонального використання ресурсів Програми, реалізацію основних її пріоритетів Шепетівська ЗОШ І – III ступенів №1 з березня 2019 року бере участь у проведенні експерименту всеукраїнського рівня з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» (наказ Шепетівської ЗОШ №1 №152-од від 21 березня 2019 року «Про участь у експерименті всеукраїнського рівня з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» на 2019-2020роки»).

У закладі створено систему навчально-виховної роботи, яка представляє собою єдине виховне поле з комплексом усіх необхідних компонентів, включаючи чітко поставлену мету, завдання, вибір стратегії у побудові стосунків між усіма учасниками проекту, виховні технології, визначає діяльнісний зміст виховання щодо успішного досягнення прогнозованого результату - «моделі випускника школи європейської освіти і культури», з цільовою направленістю – виховати майбутнього активного громадянина України, патріота, сучасного європейця із українським менталітетом та свідомістю, справжню особистість, яка матиме усі шанси успішної життєвої самореалізації у майбутньому, адаптовану до життя у соціумі, зі сформованими ключовими життєво необхідними компетентностями, особистість-інноватора, здатного змінювати на краще своє життя і життя країни, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Для досягнення мети у закладі створено дієву управлінську трирівневу систему роботи.

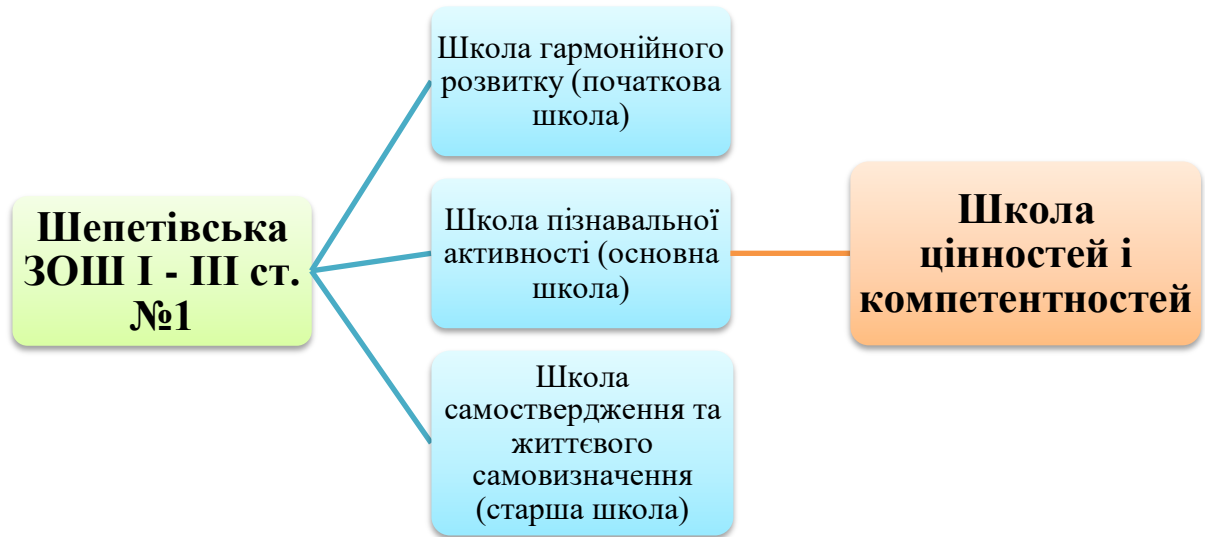

Сьогодні ми зупинимося на 3 підсистемі – робота з учнями.

Суб'єкти виховного середовища закладу загальної середньої освіти – педагоги і учні всіх вікових груп. Кожен педагог школи здійснює виховну діяльність.

Соціально-педагогічна парадигма виховання вибудовується навколо соціально-значущих цілей і цінностей,

Структурна модель цілісного виховного простору.

Компетентнісний потенціал виховання наповнюється конкретним змістом, з урахуванням особливостей функціонування закладу, вікових та індивідуальних можливостей учнів та здійснюється у напрямках:

- ✓ Виховання цінностей у системі навчальної діяльності учнів через ключові компетентності;
- ✓ Виховання базових духовно-моральних цінностей у позакласній роботі;
- ✓ «НУШ у поступі до цінностей» як ключовий компонент освітнього процесу у початковій школі.

ГОТУЄМОСЯ ДО ПЕДРАДИ

Завдання для педагогів до педради

Над отриманим завданням працюємо в парах. Важливо: зробити опис теми (теоретичний:, які форми, технології, види робіт використовувалися у виховному процесі) на сторінку формату А4 та надати авторську практичну розробку з Вашої теми. Якщо питання «Виховання на основі принципів», то це розробка позакласного заходу у відповідності до форм, рекомендованих у Програмі (додаю). Якщо це компетентнісний підхід, то після теоретичного блоку-опису додаємо конспект, сценарій уроку, або фрагмент уроку, де прослідковується компетентність, яку ви описували)

Рекомендовано скористатися матеріалом Програми:

Основні форми організації виховного процесу

Клас	Форми, методи і прийоми виховної роботи
1–4 класи	<ul style="list-style-type: none"> ● Виховні години: «Хто я і яким я хочу бути», «Вчимося ввічливості», «Я і мої друзі», «Я і мій клас», «Як поводитися у школі, вдома, на вулиці», «Чи важко бути охайним?», «Правила здоров'я», «Допомагаємо старшим», «Абетка пішохода», «Чи знаєш ти чарівні слова», «Чи вміємо ми цінувати час?», «Берегти природу», «Як ставитися до молодших братиків і сестричок», «У бібліотеці», «Коли твій друг захворів», «Телефонний дзвінок», «Піклуємося про пташок», «Хочу, можу треба», «Чи потрібно вибачатися?», «Коли ти дома один», «В гостях і дома», «Обіцянки і слова», «Безпечна дорога до школи», «маміні помічники і помічниці», «Гартуємо характер», «Мій улюблений літературний герой», «Про що нам підказує совість», «Наші слова та вчинки», «Як стати кращим», «Не будьмо байдужими», «Які продукти корисні», «Я маю власну думку», «Добротою себе перевір» ● Бесіди: «Символи держави: прапор, герб, гімн України»; «Поговоримо про дружбу», «Моя країна – Україна» ● Курси за вибором: «Уроки для сталого розвитку. Школа друзів планети», «Я і енергія» ● Ігри: «Мікропохід», «Павутинка», «Хто я?», «Ведення літопису нашого класу», «Я в команді» ● Музично-казкова гра «Музика в українських народних казках» ● Сторітеллінг: короткі оповідання для навчання і виховання ● Міні-тренінг на розвиток уваги «Різноманітний світ» ● Усний журнал «Герої Крут – для нащадків взірць» ● Гра на групову взаємодію «Місток дружби» ● Родинне свято «Сім «Я»» ● Етична гра «Будь ласка» ● Вправи: «Оціни свою уважність», «Слухати і чути» ● Метод незакінчених речень: «Пізнай самого себе» ● Інтерактивна гра «Постав оцінку художнику» ● Ігрові завдання: «Телеграма», «Симпатичні істоти», «Я-Земля» ● Рольова гра «Розподіл сердець» ● Метод «Що буде, якщо...» ● Метод незакінчених речень «Поговоримо про дружбу» ● Інтерактивна година спілкування «Школа етикету» ● Прийоми: «Капелюх Фоми Невіруючого», «Змагання рядів (груп)», «Хто скаже останнім?», «М'яч із словами», «Пустий стілець», «Читання з зупинками», «Вірні – невірні твердження», «Прогнозування по фотографії», «Поясни слово», «Читання з зупинками», «Чи вірите ви ...», «Учитель радиться з класом» ● Літературне свято «Мова моя калинова» ● Зустріч із захисниками «Роль війська у відстоюванні незалежності та територіальної цілісності України» ● Екологічні проекти: «Зелений пакет для дітей», «Чорноморська скринька» ● Ігри-подорожі: «Природні дива України», «Маленькі українці подорожують країнами ЄС», «Котигорошко»
5–6 класи	<ul style="list-style-type: none"> ● Виховні години: «Що підказує твоє серце», «Бути милосердним», «Люби Батьківщину, як сонце люби...», «Герої завжди поміж нас», «У чому полягає шляхетність», «Заздрісник сам собі ворог», «Світ наших захоплень», «Кожна людина унікальна», «Подарувати крихітку душі», «Мистецтво спілкування: коли яке слово мовити?», «Як жити в мирі з людьми», «Особистість і колектив», «Пізнай себе – пізнаєш світ», «Посієш звичку – пожнеш характер», «Чи вмієш ти контролювати себе», «День народження. Як дарувати та приймати подарунки», «Твої права і обов'язки вдома і в школі», «Уміти сказати «Ні»», «Білі ворони»,

	<p>«Шкідливі звички», «У кожного є своє покликання»</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Етичні бесіди: «Погляд в минуле», «Ми діти твої, Україно», «Ставлення людини до людини», «Добро і Зло», «Моя сім'я», «Це потрібно не мертвим, це потрібно живим...», «Мій етикет», «Праця і життя людини», «Тепло моїх долонь, і розуму, і серця, я Україні милій віддаю» ● Літературно-музична композиція «Україно, соборна державо, сонценосна колиско моя...» ● Демонстрації-моделювання: «Скільки води на Землі», «Скільки родючих ґрунтів на Землі (Яблуко)» ● Ігрові завдання: «Мій собака сказав би про мене»; «Ресурси», «Телеграма», «Симпатичні істоти», «Я-Земля» «Підбери пару», «Друга роль» ● Тренінгове заняття на командоутворення «Порятунок ведмедя» ● Ігри: пантоміма «Закони екології», «Казино», «Що-де-коли», «Зникле житло», «Ресурси», «Хто я?», «Екомаркування», ігри-метаморфози «Пікнік», «Кухня» ● Прогулянка «Екодослідники»; ● Дискусія «Поводження з безпритульними тваринами»; ● Ділова гра «Робота над проектом», «Колективна творча справа» ● Рольова гра «Корабельна рада», рольова гра на командну взаємодію «Острів» ● Мозкова атака «Що заважає людям бути відповідальними» ● Міні-тренінг «Уміння працювати в команді, або як «Я» перетворити на «Ми»» ● Літературно-музичне свято «Тарас Шевченко – мовами національних меншин» ● Метод незакінчених речень «Праця в житті людини» ● Прийоми: «Логічне дерево», «Лінія цінностей», «Написання анотацій і рецензій», «Текст на одну букву» ● Військово-патріотична спортивна гра «Сокіл» («Джура»)
7–9 класи	<ul style="list-style-type: none"> ● Виховні години: «Життя – твій шанс, цінуй його», «Чи завжди веселі наші жарти?», «Коли потрібна наша тактовність», «Як не спізнюватися і не забувати», «Мова – то серце народу», «Цінуємо твій подвиг, солдате», «Чи важко бути добродійцем», «Мистецтво дискусії», «Природа, то храм», «Вчимося поважати інших», «У згоді з собою», «Моральні рішення», «Культура гідності», «На шляху до себе», «Життєві плани», «Відкриваємо нові грані і смисли буття», «Як ставитися до поразок і невдач», «Секрети життєвого успіху», «Відкрий для себе самого себе», «Мої цінності», «Подивитися на себе уважно», «Пізнай самого себе», «Що означає бути Людиною», «Поговоримо про дружбу», «Правильно оцінюючи себе ми здатні вплинути на своє майбутнє», «Мій моральний вибір», «Моральні принципи і правила життя», «Я», «Мрії стають реальністю для тих, хто вмів працювати», «Культура емоцій і почуттів», «Ризики і виклики сучасної молоді», «Бути собою», «Репутація і честь», «Батьки і діти», «У згоді з самим собою», «Як стати щасливим?» ● Курси за вибором: «Екологія в побуті», «Культура екологічної поведінки», «Мій екологічний вибір», «Сучасні екологічні проблеми», «Уроки для сталого розвитку» ● Етичні бесіди: «Моральні цінності», «Що таке справжня дружба?», «Чи відповідальна ти людина», «Учіться любити», «Етика і мораль», «Чому я заслуговую на повагу», На шляху до Європи», «Шлях до себе», «Вчимося володіти собою», «Мій етикет», «Праця і життя людини» ● Диспути: «Чи можна змінити характер людини?», «Совість і обов'язок», «Емоції і характер, в чому їх взаємозв'язок?», «Права дитини», «Чи праві ті, хто говорить: «У нас багато друзів» ● Моральні дилеми ● Ігри: «Павутинка», пантоміма «Закони екології», «Казино», «Що-де-коли», «Зникле житло», «Що ми знаємо про пустелі», «Ресурси», «Екомаркування», «Хто я?», ігри-

- метаморфози «Танкер», «Пікнік», «Кухня», мотиваційна гра «Не нашкодь» («Війна»), «Людина, хто вона?», «Емоція, відлита в бронзі»
- Ігрові завдання: «Мій собака сказав би про мене», «Телеграма», «Симпатичні істоти», «Я-Земля», «Підбери пару», «Друга роль»
 - Метод тестування: «Чи вольова ти людина?», «Який я насправді»
 - Літературне свято «Бухенвальдський набат»
 - Вправа «Купуємо побутові хімікати»
 - Дискусії: «Поводження з безпритульними тваринами», «Поводження з безпритульними тваринами», «Тварина та вчинок»
 - Самоаналіз «Місце на Землі»
 - Мозкова атака «Перешкоди на шляху до відповідальної поведінки»
 - Метод тестування: «Самоповага», «Чи є Ви капітаном власного життя?»
 - Вправи: «Складаємо кластер», «Купуємо побутові хімікати», «Мій портрет у променях сонця», «Почуття», «Емоції», «Купуємо побутові хімікати», «Виховання волі»
 - Квест «Я люблю Україну»
 - Управління гнівом. Тренінгове заняття для подолання агресивних виявів поведінки
 - Метод Едварда де Боно «Метод шести капелюхів»
 - Метод різнонаукового бачення
 - Міні-тренінги: «Вчимося відповідати за свої дії і доводити справу до кінця», «Як показати дорослим, що ти виріс. 7 ознак дорослої людини», «Що таке критичне мислення і навіщо воно потрібне», «Як розвинути приховані ресурси», «Ти і твоя самооцінка», «Умій казати «ні»», «Пізнай себе та інших людей», «Мистецтво запитань. Запитання як інструмент розвитку критичного мислення», «Позитивне ставлення до себе, як себе полюбити»
 - Година національної пам'яті «Голокост – лихо століття»
 - Рольова гра на напрацювання стратегії самопідтримки «Дерево, яке впало»
 - Прийом «Переконуючий лист»
 - Етика в школі. Тренінгове заняття з етичних взаємин в колективі,
 - Метод Case-study (аналіз конкретних ситуацій)
 - Проект «Як протистояти антигуманним викликам сьогодення: уміння і навички, які стануть у нагоді сучасним підліткам»
 - Круглий стіл «11 причин, чому ми не повинні здаватися»
 - Літературна композиція «Через Крути у майбуття»
 - Акція «Парасольки миру»
 - Демонстрації – моделювання «Поширення радіації»
 - Ігрові завдання «Телеграма», «Я-Земля»
 - Раптівка (флешмоб) «Добро крокує по планеті»
 - Оформлення інформаційного стенду «День Злуки – день єднання»
 - Фестиваль дитячої творчості «Сонячні барви»
 - Військово-патріотична спортивна гра «Сокіл» («Джура»)

10–12 класи

- Виховні години: «У чому щастя і як його знайти», «Доля і покликання», «Людина між добром і злом», «Дружби дні золоті», «Наші взірці і ідеали», «Розв'язуємо конфлікти», «Я там, де правда», «Секрети лідерства», «Створити себе», «Ставлення людини до людини», «Любов'ю дорожити у житті», «Я і ми», «Імідж молоді людини і культура поведінка», «Моя громадянська позиція», «Гнів і агресивність», «Захистити себе від насильства», «Шануймо наших учителів», «Відкрити душу для краси», «Подивись на себе уважно», «Турбота і піклування у родині», «Життєві цілі і засоби», «Як протистояти маніпуляціям свідомістю», «Переваги і ризики Інтернету», «Протистояти аморальним впливам», «Бути толерантним», «Ми нащадки славного роду», «Твоя життєва стежина», «Щире слово, добре діло душу й серце обіграло», «Свобода і відповідальність», «Я і мій характер», «Мої цінності»
- Сократівські бесіди: «Як ми ставимося до хворих на СНІД», «Бренд чи індивідуальність», «Мистецтво бачити правду», «Ми – жителі планети Земля. Ми – рівні», «Служба в Збройних Силах України та захист Батьківщини – конституційний обов'язок кожного громадянина України», «Права дитини», «Ставлення людини до людини», «Добро і Зло», «Як протистояти маніпуляції», «Подивись на себе уважно», «Моє спілкування з людьми», «Поговоримо про дружбу», «Мій етикет»)
- Диспути: «Імідж та репутація», «Що таке справжня дружба?», «Справжній колектив. Який він?», «Чи варто завжди дотримуватися букви закону», «Чи можна змінити характер людини?», «Совість і обов'язок», «Емоції і характер, в чому їх взаємозв'язок?»
- Моральні дилеми
- Інтегровані курси: «Сучасні екологічні проблеми», «Екологічні проблеми урбанізованого середовища»
- Зустрічі із військовослужбовцями «Маю честь Вітчизну захищати», «Роль війська у відстоюванні ідеалів свободи та державності України»
- Брейн-ринг «Свобода для чи від?»
- Колективна творча справа «Культура демократії в школі»
- Ділова гра на формування комунікативної компетенції «Деспот»,
- Рольова гра на розвиток комунікативної компетенції «Бесіда з директором»
- Музично-літературна композиція «З Україною в серці»
- Міні-тренінги: «Управління часом», «Ти і твоя самооцінка», «Чому я заслуговую на повагу», «Формуємо себе», «Самовиховання», «Пізнай себе та інших людей», «Чи вмієш ти прощати?», «Як працювати з інформацією», «Уроки самопрезентації», «Ти і твоя самооцінка», «Формуємо себе», «Мистецтво спілкування», «Долаємо конфлікти», «Естафета командної взаємодії», «Вчимося поважати себе», «Долаємо конфлікти»
- Метод «Open space»
- Метод «Світове кафе»
- Рефлексивно-експліцитний метод
- Благодійна акція «Ангели поруч»
- Круглий стіл «Роль партизанського руху в часи Другої світової війни»
- Комунікативні бар'єри. Тренінгове заняття на налагодження каналів інформації та подолання комунікативних бар'єрів,
- Тренінг «Особистісного зростання»
- Тренінгове заняття на створення позитивної комфортної атмосфери в колективі
- Інтерактивна лекція «Мистецтво публічного виступу: як говорити, щоб тебе почули»
- Ділова гра на розвиток уміння аналізувати конфлікт «Скарга»
- Ділова гра «Вибори директора школи»
- Ділова гра «Стратегії і тактики переговорів»
- Ігри «Емоція, відлита в бронзі», «О, щасливчик»

- Метод «П'ять «чому?»»
- Квест «Патріот України»
- Круглий стіл «Що таке соціальна ініціативність»
- Проекти: «Найважливіші функції Української держави», «Людина людині», «Україна без ВІЛ/СНІДу», «Проблеми природи нашого краю», «Людина як найвища цінність», «Розвиток та становлення гуманізму в Україні», «Як протистояти антигуманним викликам сьогодення: уміння і навички, які стануть у нагоді сучасній молодій людині»
- Акція графіті «Крокуємо до Європи»
- Військово-патріотичні спортивні ігри «Хортинг-Патріот» та «Сокіл» («Джура»)

Вчителі 1 класів Грачова О.В. Тереша Л.М.

Виховання духовно-моральних цінностей учнів на основі принципу діалогічності і стимулювання (визначається вірою у сили і здібності дитини, її здатність досягти високих результатів, заохочення до самоорганізації, самовиховання і самовдосконалення, спільна діяльність на основі діалогової взаємодії і узгодженої співпраці між вчителем і батьками, координація дій сім'ї з питань навчання і виховання дітей). Описуємо, як усе вище згадане реалізуємо під час ранкових зустрічей, + **практична частина – сценарії, конспекти ранкових зустрічей.**

Вчителі 2 класів Костюк Т.В., Іванова Т.Ц.

Реалізація середовищного підходу як один із компонентів упровадження Програми «НУШ у поступі до цінностей» (Описуємо використання розвивальних зон у класах та коридорах, як освітнього середовища, що позитивно впливає на особливості психологічного мікроклімату, тут можна описати, як осередки допомагають у вивченні культури різних народів, як виховуєте з їх допомогою толерантне ставлення, як розвиваєте дослідницькі навички учнів) + практично - розробка перерви: арт-перерви, динамічні, інтелектуальні).

Вчителі 3 класів Тимощук Л.В.

Виховання духовно-моральних цінностей учнів на основі альтруїстичного принципу через Програму «НУШ у поступі до цінностей» (описуємо, як виховуємо безкорисливу любов і турботу про іншу людину. **З програми:** - «любов до батьків (до дітей). Любов до дітей виступає умовою повноцінного виховання, розвитку і саморозвитку дитини в сім'ї, внутрішньою духовною потребою незалежно від її віку, що має поєднуватися з розумною вимогливістю до неї. Синівська і дочірня любов базується на родинних почуттях і є відповіддю на тепле і дбайливе ставлення до дітей, піклування, виховання;

- любов до Батьківщини, народу є важливою складовою світогляду і виявляються у патріотизмі, сформованості національної гідності, національно-культурної ідентичності, прив'язаності до своєї малої і великої Вітчизни;

- любов до себе (піклування та збереження власного життя і ствердження власної індивідуальності, здатності протистояти маніпулюванням чи прагненням якимось чином використовувати себе).

Повага до інших виявляється у прагненні бути порядними в усіх своїх учинках і діях. Глибинний зв'язок поваги до інших й власної гідності втілено у словосполученні «гідний поваги». Кожна людина має власну гідність і саме тому гідна поваги. Без поваги один до одного не може існувати соціум, не складуться ні службові, ні товариські, ні сімейні взаємини. Кожна людина прагне, щоб до неї ставились з повагою. І цьому допомагають правила ввічливості, вироблені людством. Повагою один до одного повинна бути пройнята вся атмосфера сім'ї. Повага до інших – це означає визнавати цінність іншої людини.

+ практична частина – конспекти виховних заходів, бесід, етичних ігор і т.п -див .таблицю вище);

Вчителі 4 класів Бялик І.А.

Виховання відповідального ставлення до власного здоров'я на основі принципу оздоровчої спрямованості (описуємо, як формуємо здоров'язбережувальні компетентності в учнів **+ практична частина - конспекти виховних заходів, бесід, тематичних годин, змагань і т.п -див .таблицю вище);**

Смажна Я. І.

Виховання духовно-моральних цінностей учнів на основі гуманістичного принципу та принципу природовідповідності, (описуємо, як у процесі виховання, на уроках, у позакласній діяльності формуємо такі цінності як добро, справедливість, повага, визнання людини найвищою цінністю, доброзичливість, ... як виховуємо ці та інші цінності, враховуючи індивідуальні особливості, темперамент, якості, нахили, здібності, вікові особливості дітей **+ практична частина – конспекти виховних заходів, бесід, етичних ігор і т.п -див .таблицю вище)**

Голенко Н.О., Дечковська В.О.

Виховання ініціативності та відповідальності учнів на основі індивідуального принципу та принципу наступності (це унікальність і неповторність кожної дитини, визначення її інтересів, потреби у житті,

забезпечення передачі із покоління в покоління досвіду засвоєння гуманістичних цінностей, які є базисом виховання і розвитку дитячої особистості) + практична частина – конспекти виховних заходів, бесід, етичних ігор і т.п -див .таблицю вище)

Васик М.В., Федорчук О.І.

Виховання духовно-моральних цінностей учнів на основі принципу культуровідповідності (описуємо яким чином здійснюється виховання гуманістичних цінностей відповідно до культурних умов суспільства + практична частина);

Гасюк Л.В., Василишина Н.В.

Виховання духовно-моральних цінностей учнів на основі принципу життєвої творчої самодіяльності та залучення до проєктної діяльності + практична частина – конспекти тематичних заходів, описи учнівських проєктів...);

Компетентнісний потенціал виховної діяльності на уроках у контексті Програми «НУШ у поступі до цінностей»:

Чернушич М.М.

Ключова компетентність Спілкування державною (і рідною мовою у разі відмінності) мовами

Шалай О.П., Яцюк Ю.В.

Ключова компетентність Спілкування іноземними мовами

Кутова Т.В., Молявчик Ю.Й.

Ключова компетентність Математична компетентність

Колодій А.Т., Красова Н.В.

Ключова компетентність Компетентності у природничих науках і технологіях

Рибій І.В., Ковальчук П.М.

Ключова компетентність Інформаційно-цифрова компетентність

Хаврун Г.Б., Скиба А.В.

Ключова компетентність Уміння вчитися впродовж життя

Молявчик В.А. Шуляков О.Ю.

Ключова компетентність Ініціативність і підприємливість

Лясковська Н.С., Сивопляс О.В.

Ключова компетентність Соціальна та громадянська компетентності

Чайковська О.А., Ямпольська Т.Ю.

Ключова компетентність Обізнаність та самовираження у сфері культури

Дмитрук В.М., Степанюк Л.В

Ключова компетентність Екологічна грамотність і здорове життя.

Педагогам 27.10.2021 завантажити підготовлений матеріал за посиланням

[Виховна робота](#)